

Jaarverslag 2023

Centrum Seksueel Geweld Utrecht

Centrum **Seksueel Geweld**
www.centrumseksueelgeweld.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van het Centrum Seksueel Geweld (CSG) Utrecht. In dit jaarverslag wordt uiteengezet wat de werkwijze is van het CSG, wie er in 2023 zijn gezien en/of gesproken, welke zorg is geboden en welke ontwikkelingen in het afgelopen jaar een grote rol hebben gespeeld in de hulp aan slachtoffers van seksueel geweld. Alle informatie in dit jaarverslag is verzameld om een zo goed mogelijke inkijk te geven in de aard van de geboden zorg. Daarnaast wordt een beschrijving gegeven van het samenwerkingsverband, de campagnes van afgelopen jaar en de belangrijkste regionale ontwikkelingen.

Het CSG Utrecht vormt samen met de andere 15 centra in Nederland een antwoord op het versnipperde (zorg)systeem waar slachtoffers van seksueel geweld tot 2012 tegenaan liepen. Uitgangspunt van het CSG is dat er multidisciplinaire zorg wordt geboden, zonder dat het slachtoffer hiervoor op verschillende plekken moet zijn en meerdere malen zijn/haar/hun verhaal moet doen. Het multidisciplinaire samenwerken hierin met de verschillende ketenpartners zorgt ervoor dat de noodzakelijke medische, forensische en psychologische zorg gestructureerd wordt opgestart, vanaf het moment dat een slachtoffer zich meldt bij het CSG. Een nauwe samenwerking tussen de diverse disciplines bevordert (psychisch) herstel aanzienlijk.

Ook in 2023 hebben de medewerkers van het CSG Utrecht samen met de samenwerkings-partners zich optimaal ingezet om de noodzakelijke zorg te bieden aan mensen die slachtoffer werden van offline en/of online seksueel geweld. Daarnaast is er in 2023 samen met het Landelijk Centrum Seksueel Geweld begonnen met een professionaliseringsslag, waarbij de interne en externe visitatie zowel een kwaliteit bevorderend als toetsend karakter heeft. Gezien de gestaag groeiende aantallen slachtoffers per jaar die zich landelijk melden bij een CSG voor hulp, past het binnen het professionaliseringsproces van het CSG om een aantal kerngebieden van onze geboden zorg onder de loep te nemen.

Inhoudsopgave

1. Samenwerkingsverband	3
2. CSG Landelijk	5
1.1. Het landelijk netwerk	5
1.2. Het landelijk nummer 0800-0188 en de chatfunctie	5
3. CSG Utrecht	6
3.1 Werkwijze	6
3.2 Kwaliteitscriteria	7
3.3 Procedure	7
4. Jaarcijfers	8
4.1 Algemene cijfers	8
4.2 Cijfers meldingen kortgeleden seksueel geweld	9
4.3 Cijfers meldingen langer geleden seksueel geweld	15
5. Financiering	16
6. Belangrijkste ontwikkelingen 2023	17
6.1 Landelijke visitatierondes Centra Seksueel Geweld	17
6.2 Opening van de CSG onderzoekskamer	17
6.3 Werkbezoeken	18
6.4 PR en communicatie in de regio Utrecht	18
6.5 Interne en externe scholing	20
6.6 Media	20
7. Contactgegevens	21
8. Literatuur	22

1. Samenwerkingsverband

Het CSG Utrecht is gevestigd in het Wilhelmina Kinderziekenhuis (UMCU) en betreft een samenwerking tussen o.a. het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht), de MedTzorg Groep (voorheen: FMMU), het Landelijk Onderzoeks- en Expertisebureau FMO oftewel LOEF (voorheen: NFI) en Politie Midden-Nederland (Zedenpolitie en Forensische Opsporing).

Het CSG Utrecht hanteert de Spoedeisende Hulp (SEH) van het UMC Utrecht als centrale ingang. In het samenwerkingsconvenant zijn afspraken over uitwisseling van informatie tussen politie en (medische) hulpverleners vastgelegd. De samenwerkende partners komen vier keer per jaar bijeen in een overleg dat wordt voorgezeten door de coördinatoren van het CSG Utrecht. De coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de aansturing van de multidisciplinaire samenwerking en het bewaken c.q. verbeteren van de kwaliteit van de geleverde zorg.

Het CSG Utrecht onderscheidt zich van andere CSG's in de borging van zowel de medische als de psychologische zorg onder het dak van het UMC Utrecht. De psychologische zorg is ingebed bij het Landelijk Psychotraumacentrum, een specialistische GGZ-instelling in het Wilhelmina kinderziekenhuis, onderdeel van het UMC Utrecht. Vanwege deze inbedding kan het CSG Utrecht, na de eerste acute fase van de hulpverlening, psychologische zorg bieden in de vorm van traumabehandeling aan slachtoffers van seksueel geweld tot en met 25 jaar. Let wel: het CSG is geen behandelcentrum. Vanwege de in Utrecht nauwe samenwerking met het Landelijk Psychotraumacentrum is GGZ-hulp voor mensen tot 25 jaar snel te realiseren.

Met betrekking tot de psychologische zorg aan slachtoffers ouder dan 25 jaar heeft het CSG Utrecht sinds 2020 een nauwe samenwerking met een aantal psychologenpraktijken in de regio Utrecht. Het CSG Utrecht onderhoudt korte lijnen met de betreffende samenwerkingspartners waarbij een warme overdracht tot de mogelijkheden behoort.

Voor slachtoffers van seksueel geweld dat langer geleden heeft plaatsgevonden en waarvoor hulpverlening wordt gezocht bij het CSG Utrecht, bestaan er sinds 2023 ook samenwerkingsafspraken met een aantal psychologenpraktijken voor gerichte traumabehandeling.

Het CSG Utrecht heeft **een formeel samenwerkingsconvenant** tussen:

1. Universitair Het Medisch Centrum Utrecht (UMCU)
  - a. Spoedeisende hulp
  - b. Infectiologie
  - c. Pediatrie (WKZ)
  - d. Gynaecologie
  - e. SOA-Polikliniek
  - f. Landelijk Psychotraumacentrum (WKZ)
2. MedTzorg
3. LOEF
4. Zedenpolitie en Forensische Opsporing Utrecht

Daarnaast is er **een samenwerking** met:

5. GGD Utrecht
6. Veilig Thuis Utrecht
7. Slachtofferhulp Nederland, regio Utrecht
8. Stichting Landelijk Advocaten Netwerk Gewelds- en Zeden Slachtoffers (LANGZS)
9. JOSS advocaten
10. Het Openbaar Ministerie (OM)

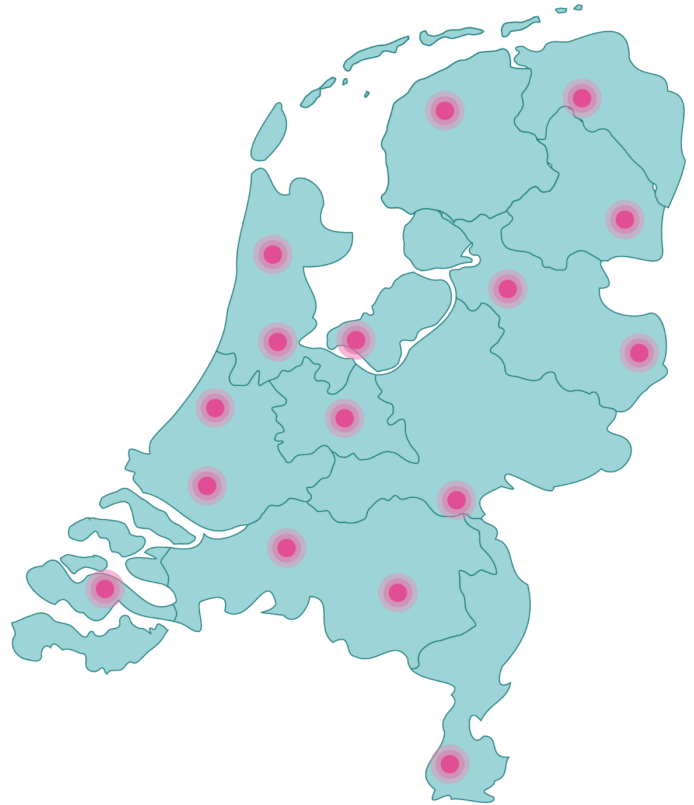
2. CSG Landelijk

2.1 Het landelijk netwerk

Mensen die kortgeleden seksueel geweld hebben meegemaakt moeten overal in Nederland kunnen rekenen op de beste zorg en onderzoek. Daarvoor is er een landelijk netwerk van 16 Centra Seksueel Geweld met een maximale reistijd van 1 uur/auto en een eenvoudige en laagdrempelige toegang via één centrale hulplijn (0800-0188) en één website:

www.centrumseksueelgeweld.nl

Binnen dit landelijk netwerk wordt tussen de 16 regionale CSG's op regelmatige basis kennis en expertise uitgewisseld.

2.2 Het landelijk nummer 0800-0188 en de chatfunctie

Op 18 januari 2016 werd het landelijke telefoonnummer 0800-0188 van het Centrum Seksueel Geweld geactiveerd. Wanneer slachtoffers bellen, worden ze vanuit dit nummer doorgezet naar de regio (en het bijbehorende centrum) die voor het slachtoffer het dichtstbij is. Naast slachtoffers zelf, kunnen ook hun naasten, hulpverleners en andere verwijzers bellen. Het nummer is gratis te bellen en dag en nacht bereikbaar (24/7).

In juli 2019 is de chatfunctie in het leven geroepen om de drempel naar het CSG te verlagen. Iedereen die kort of langer geleden een nare seksuele ervaring heeft meegemaakt, kan terecht op de chat van het CSG. De chat wordt bemand door professionele hulpverleners van Fier Friesland, die gespecialiseerd zijn in hulp bieden na seksueel geweld. Zij gaan met mensen in gesprek en afhankelijk van de situatie bieden zij de hulp die nodig is. Het kan zijn dat iemand genoeg heeft aan enkele chatgesprekken met informatie en tips. Wanneer er meer zorg nodig is, kan de hulpverlener doorverwijzen naar een regionaal CSG bij het slachtoffer in de buurt.

De chat is bereikbaar via de landelijke CSG website en bevindt zich in een beveiligde omgeving. Het contact kan indien gewenst anoniem. De chat is van maandag t/m vrijdag geopend van 16:00 tot 06:00, op zaterdag, zondag en feestdagen van 20:00 tot 06:00.

Bel 0800-0188
Gratis (en anoniem)

Chat met CSG
Gratis (en anoniem)

3. CSG Utrecht

3.1 Werkwijze

Het CSG Utrecht biedt zorg aan iedereen die een ongewenste seksuele ervaring heeft meegemaakt en hierdoor klachten ondervindt. Iedereen van 0 tot 100+ ongeacht geslacht, gender, religie, culturele achtergrond of nationaliteit.

Het CSG Utrecht is er zowel voor slachtoffers van seksueel geweld dat kortgeleden heeft plaatsgevonden als seksueel geweld dat al langere geleden heeft plaatsgevonden. Slachtoffers die contact willen met de politie kunnen bij het CSG terecht, maar ook slachtoffers die geen politie bemoeienis of aangifte willen doen, kunnen zorg krijgen vanuit het CSG.

Het CSG Utrecht is 24/7 bereikbaar. Het doel is om slachtoffers van seksueel geweld zo snel mogelijk goede en gerichte zorg te bieden. De verschillende hulpverleners binnen het CSG Utrecht werken nauw samen om de medische, forensische en psychologische zorg zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen en vorm te geven. Deze samenwerking tussen de verschillende disciplines voorkomt dat slachtoffers iedere keer opnieuw hun verhaal moeten doen en op verschillende plekken hulp moeten zoeken. Een adequate eerste opvang door professionals verkleint het risico op medische problemen en psychische klachten zoals een posttraumatische stressstoornis. Het uitgangspunt is 'zo snel mogelijk met zo min mogelijk professionals, die zo goed mogelijk zijn opgeleid'.

Heeft iemand korter dan 7 dagen geleden te maken gekregen met seksueel geweld, dan kan hij of zij bij het CSG terecht voor acute medische, forensische en psychologische zorg. Snel handelen en contact opnemen met het CSG Utrecht (het liefst zelfs binnen 72 uur) is belangrijk, want in deze fase kunnen sporen worden veiliggesteld, zwangerschap, soa's en/of HIV worden voorkomen en goede opvang kan psychische klachten verminderen.

Heeft iemand langer dan 7 dagen geleden seksueel geweld meegemaakt, dan wordt hij/zij/hen telefonisch te woord gestaan. De casemanagers denken mee over medische zorg, traumabehandeling of een doorverwijzing naar de politie en/of slachtoffer advocaat.

Het CSG Utrecht biedt:

- acute medische zorg gericht op preventie van zwangerschap en besmetting met SOA/HIV, en behandeling van letsels;
- acute psychologische zorg om herstel te bevorderen ter preventie van het ontstaan van psychische stoornissen, met name PTSS;
- forensisch-medisch onderzoek gericht op sporen en letselduiding;
- telefonisch consult in de acute fase zonder dat het komt tot een face-to-face contact
- consultatie en advies voor niet-acute hulpvragen (d.w.z. bij meegemaakt seksueel geweld langer dan 7 dagen geleden);
- hulp aan slachtoffers van Online Seksueel Geweld.

3.2 *Kwaliteitscriteria*

In het CSG Utrecht wordt gewerkt volgens de landelijke CSG-kwaliteitscriteria. Om zicht te krijgen en te houden op de gebruikers van het CSG en op de kwaliteit van de geleverde zorg, worden gegevens in een database geregistreerd en geanalyseerd. Hieruit kan worden afgeleid of de CSG-werkwijze tot verbeteringen leidt met betrekking tot het psychisch en medisch welzijn. Immers, op basis van buitenlandse studies wordt de geïntegreerde CSG-werkwijze verondersteld een gunstig effect te hebben op deze factoren.

Om de kwaliteit van de geboden zorg blijvend te toetsen, is er in 2023 begonnen aan een professionaliseringslag binnen alle CSG-locaties in samenwerking met het Landelijk CSG. Hierover valt meer te lezen in Hoofdstuk 6.

3.3 *Procedure*

Wanneer een slachtoffer het CSG Utrecht binnenkomt – met of zonder politie – wordt hij/zij/hen opgevangen en verder bijgestaan door een gespecialiseerde SEH-verpleegkundige. Aangifte is geen doel op zich, maar als het slachtoffer een aangifte overweegt, kan er eerst forensisch-medisch onderzoek plaatsvinden. Dit gebeurt door een forensisch arts, in het bijzijn van een forensisch onderzoeker. Vervolgens wordt acute medische zorg geboden.

In het CSG Utrecht wordt de scheiding van taken tussen de forensisch arts en de curatieve arts geborgd. Medische zorg en forensisch sporenonderzoek worden afgestemd, zodat deze elkaar niet verstoren, en daarnaast zo min mogelijk belastend zijn voor het slachtoffer.

De casemanagers, tevens werkzaam als traumabehandelaar in het Landelijk Psychotrauma-centrum, vormen de verbinding tussen het slachtoffer en alle disciplines. De casemanagers bekijken of het slachtoffer elders in zorg is, en of er een zorgmelding moet plaatsvinden. De psychologische zorg door de casemanager bestaat uit ‘watchful waiting’: het monitoren van acute stressreacties en het geven van psycho-educatie aan het slachtoffer en ouders/partner. De zorg per acute casus omvat gemiddeld 11 uur, besteed in de vorm van direct contact met slachtoffer en/of diens omgeving, intern multidisciplinair overleg en afstemmen met andere professionals. De zorg op dag 0 en bij vervolgspraken door de SEH/artsen en de politie zijn hierbij inbegrepen.

Indien stressreacties niet afnemen en er sprake is van een PTSS en/of andere problematiek, dan verwijzen de casemanagers naar samenwerkende GGZ-instellingen voor evidence based (trauma)behandeling, zoals EMDR of cognitieve gedragstherapie.

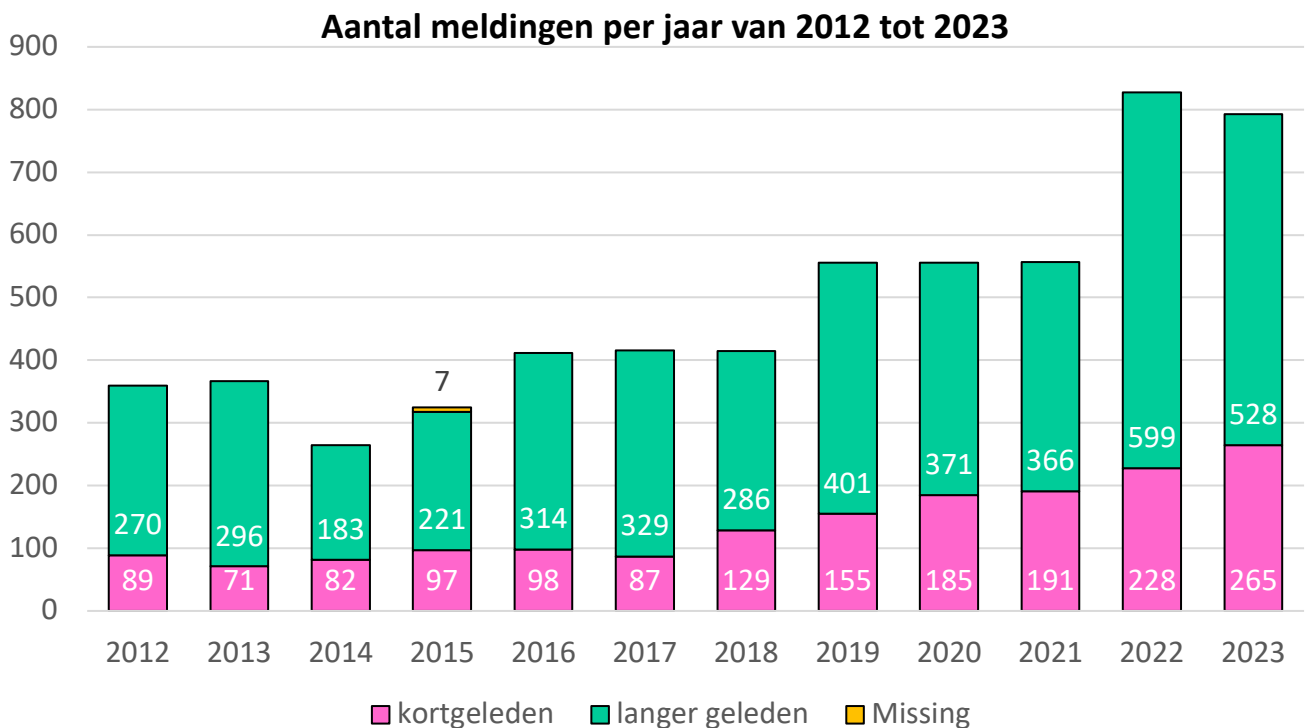

4. Jaarcijfers

4.1 Algemene cijfers

Sinds de opening van het CSG Utrecht in 2012 worden alle meldingen geregistreerd door de casemanager. De casemanager codeert alle beschikbare informatie die hij/zij/hen uit de gesprekken met het slachtoffer (zelfrapportage) en diens omgeving krijgt. Deze informatie wordt op anonieme wijze opgeslagen in een versleutelde database. Naast de informatie die de casemanager uit de gesprekken met het slachtoffer registreert, kan informatie ook afkomstig zijn van medische dossiers na een (forensisch) medisch onderzoek in het UMC Utrecht en/of van overdrachten door o.a. politie en artsen binnen de CSG samenwerking.

Bij het analyseren van de informatie wordt onderscheid gemaakt tussen meldingen waarbij het seksueel geweld kortgeleden heeft plaatsgevonden en meldingen waarbij het seksueel geweld langer geleden heeft plaatsgevonden. Bij meldingen waarbij het seksueel geweld kortgeleden heeft plaatsgevonden is er binnen 7 dagen na het seksueel geweld contact geweest met het CSG. Meldingen van langer geleden betreffen hulpvragen over seksueel geweld dat langer dan 7 dagen geleden plaatsvond.

Het aantal meldingen is in 2023 in totaal afgenomen in vergelijking met het aantal meldingen in 2022. De langer geleden meldingen zijn afgenomen met 12%. De kortgeleden meldingen zijn echter met 16% toegenomen. Dit is de doelgroep waar het CSG Utrecht de meeste, directe zorg kan leveren met de verschillende disciplines binnen het centrum.

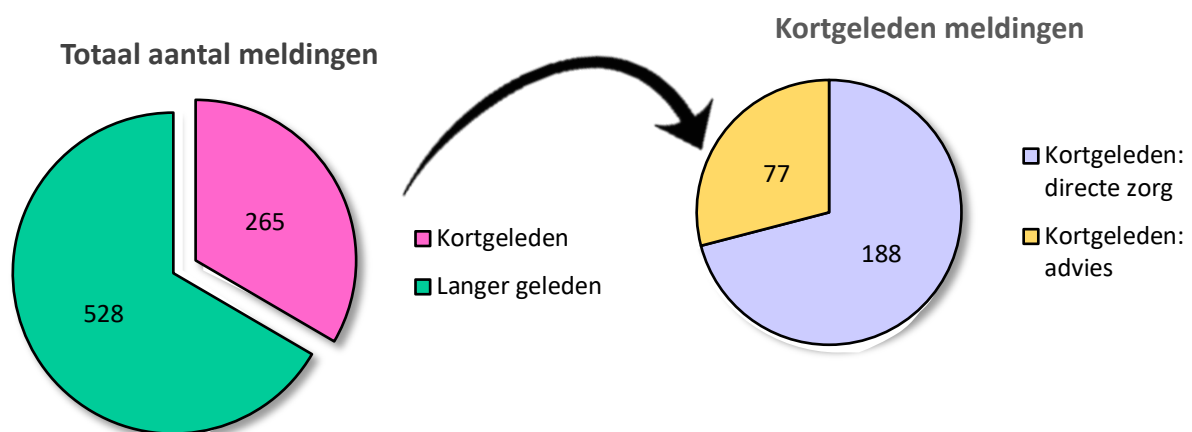
Over het algemeen kwamen er gemiddeld per week 5 kortgeleden meldingen binnen en 10 langer geleden meldingen binnen bij het CSG Utrecht.

In de hierop volgende jaarcijfers wordt een onderscheid gemaakt tussen meldingen van seksueel geweld dat kortgeleden of langer geleden heeft plaatsgevonden. Van meldingen van seksueel geweld kortgeleden worden meer gegevens geregistreerd over het slachtoffer, de aard van het seksueel geweld en de geboden zorg. Deze doelgroep staat om die reden uitgebreider beschreven dan de doelgroep waarbij het seksueel geweld langer geleden heeft plaatsgevonden.

4.2 Cijfers meldingen kortgeleden seksueel geweld

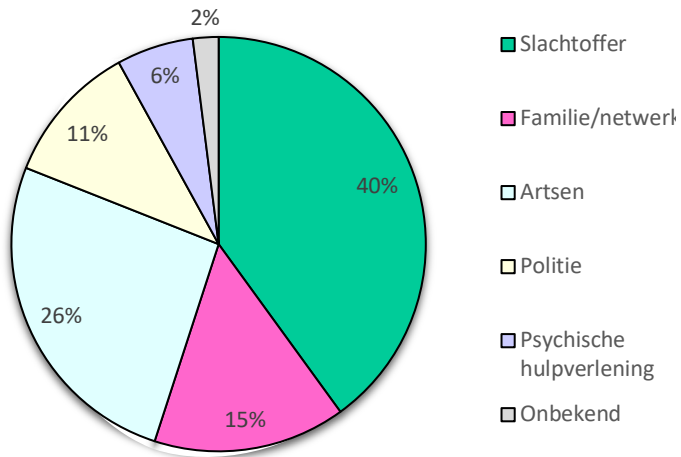
Algemene cijfers kortgeleden meldingen (n=265)

Binnen de kortgeleden meldingen wordt onderscheid gemaakt tussen de casussen waarbij er directe CSG zorg is ingezet en de casussen waarbij er binnen 7 dagen na het seksueel geweld enkel advies is gegeven. Van de 265 acute meldingen kwamen er 188 direct in zorg (d.w.z. psychologische, medische en/of forensische zorg). De 77 meldingen die niet in zorg kwamen, betroffen adviesvragen van de omgeving, externe hulpverleners en slachtoffers die liever anoniem bleven of liever elders zorg ontvingen, zoals bij de huisarts of reeds betrokken hulpverleners. De cijfers onder de kop ‘Gegevens over de acute zorg’ betreffen daarom de 188 meldingen waarbij in 2023 door het CSG Utrecht directe zorg werd geleverd.

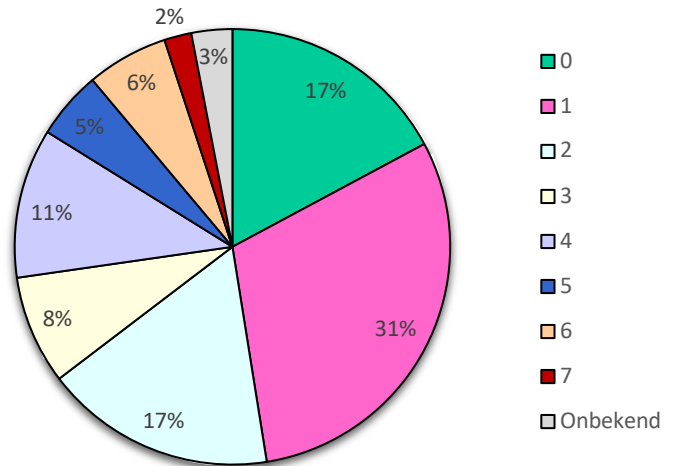

In de meeste gevallen (40%) vond het eerste contact met het CSG plaats met het slachtoffer zelf. In de meeste gevallen werd er op de eerste dag na het seksueel geweld contact opgenomen met het CSG.

Eerste contactpersoon bij acute melding

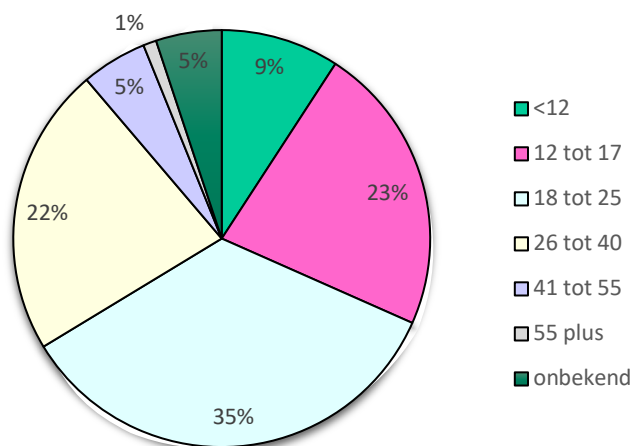
Aantal dagen tussen seksueel geweld en eerste contact met CSG

Demografische gegevens slachtoffers ten tijde van het seksueel geweld (n=188)

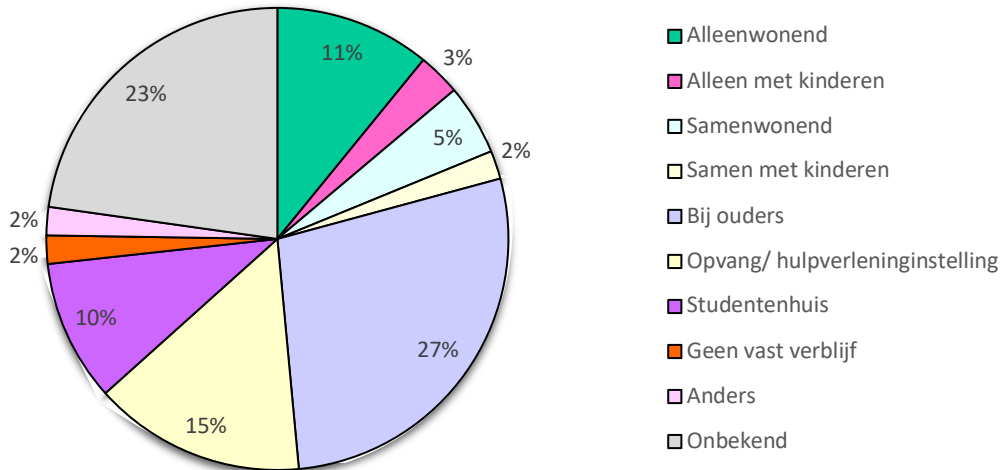
De meeste slachtoffers die zich in 2023 meldden bij CSG Utrecht waren vrouw tussen de leeftijd van 18 en 25 jaar (30%). Gender is in dit verslag verdeeld tussen man en vrouw omdat ieder slachtoffer aangaf zich te identificeren als man of vrouw. De gemiddelde leeftijd van slachtoffers was 22.4 jaar. Het jongste slachtoffer waarbij kortgeleden seksueel geweld had plaatsgevonden en waarvoor in 2023 in contact is geweest met het CSG was 3 jaar en het oudste slachtoffer was 67 jaar oud.

leeftijd per categorie

Het is bekend dat ten minste 36% van de slachtoffers die zich meldden kort nadat zij seksueel geweld hebben meegemaakt, al eens eerder seksueel geweld hadden meegemaakt. Ten tijde van het seksueel geweld was minstens 41% reeds bekend met hulpverlening en had 35% eerdere hulpverlening. Het aantal mensen waarvan het onbekend is of ze eerdere hulpverlening hebben gehad is echter relatief hoog, gezien dit niet altijd uitgevraagd is tijdens het casemanagement.

Woonsituatie

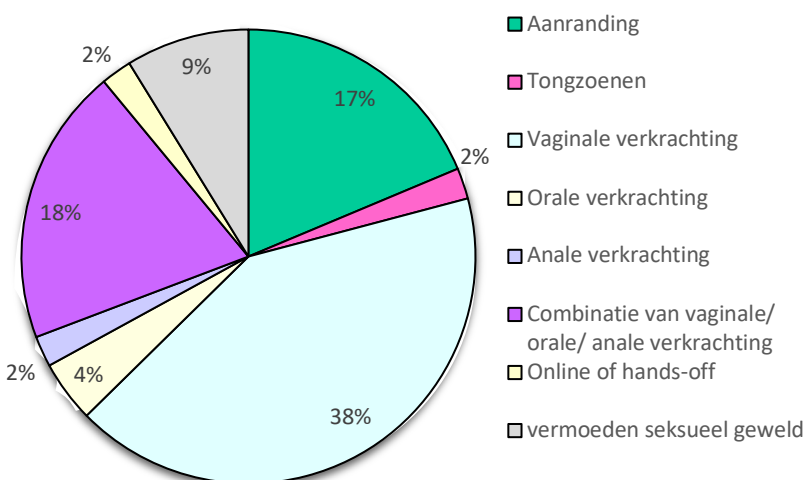

In het cirkeldiagram hierboven staat de verdeling van de woonsituaties van de slachtoffers ten tijde van het seksueel geweld. De meerderheid van de slachtoffers (87%) is ten tijde van het seksueel geweld woonachtig in gemeente Utrecht en Amersfoort.

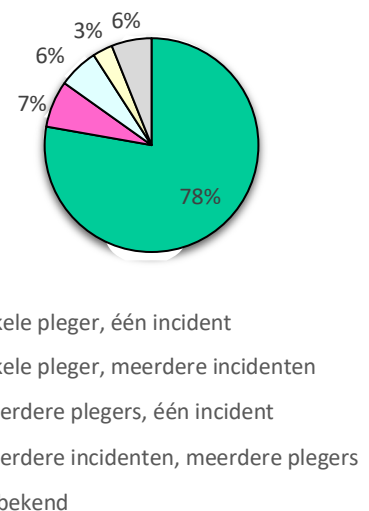
Gegevens over het seksueel geweld (n=188)

Minstens de helft van het seksueel geweld (62%) betrof een vaginale, orale of anale verkrachting of een combinatie daarvan. In de meeste gevallen (78%) betrof het eenmalig seksueel geweld, gepleegd door een enkele pleger.

Aard van seksueel geweld

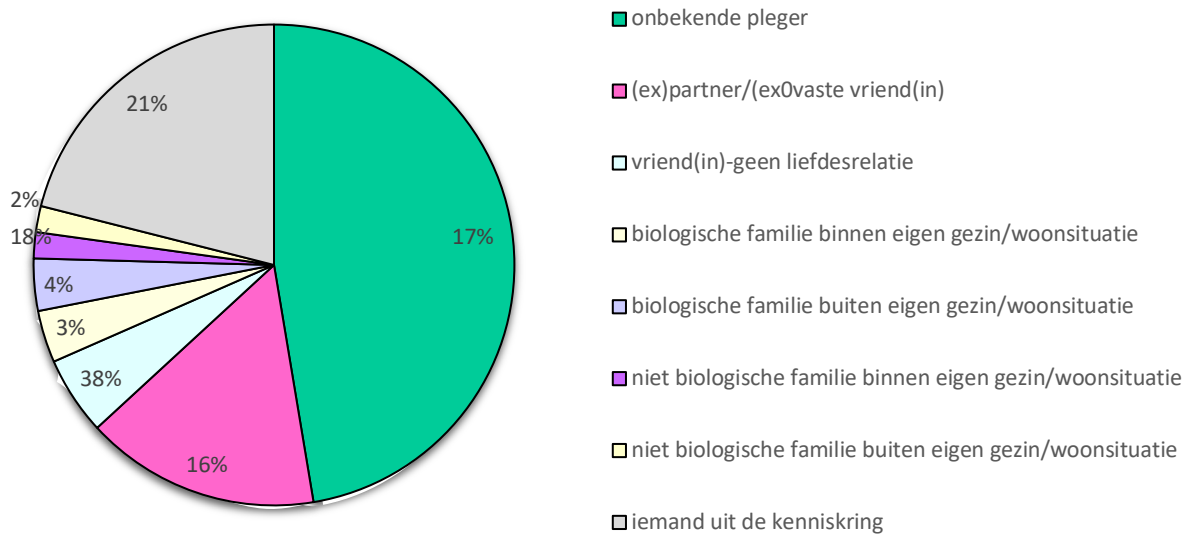

Enkele of meerdere plegers en incidenten

Meer dan de helft van het seksueel geweld (60%) werd gepleegd door een bekende van het slachtoffer. In onderstaande cirkeldiagram wordt de relatie tussen het slachtoffer en de pleger gespecificeerd in verschillende categorieën. Van de gevallen waar het geslacht van de pleger bekend was bij de casemanager, betrof het bijna altijd (90%) een man. Voor zover bekend, was tenminste 10 % van de plegers minderjarig. In ten minste 9% was het slachtoffer onder de 16 jaar oud en de pleger een volwassene.

Relatie tot pleger

Van slechts 50% is bekend dat de pleger geen gebruik maakte van een voorbehoedsmiddel tijdens het seksueel geweld. Bij de helft van de slachtoffers is er informatie over middelengebruik. Daarbij is van 25% bekend dat het slachtoffer onder invloed was van alcohol en/of drugs ten tijde van het seksueel geweld. Voor zover bekend was er bij 1 op de 6 gevallen naast seksueel geweld ook sprake van verbaal en/of fysiek geweld en bij 1 op de 8 slachtoffers sprake van letsel.

Gegevens over de acute zorg van het CSG geweld (n=188)

Forensische zorg

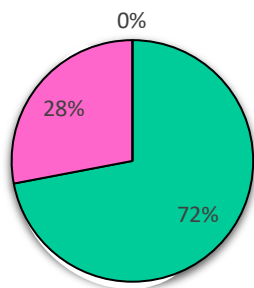
119 slachtoffers (63%) hebben tijdens de acute fase een vorm van contact gehad met de politie. Daarvan ontvingen 27% van de slachtoffers een forensisch-medisch onderzoek (FMO). Van de 188 slachtoffers deden 22% aangifte en 18% een officiële melding tijdens de acute fase. Slachtoffers kunnen ook nog na het casemanagement kiezen voor een aangifte of officiële melding, deze gegevens zijn niet bekend bij het CSG.

Medische zorg

Bij 135 (72%) van de acute meldingen werd medische zorg geboden binnen de acute fase. De meeste zorg werd geboden op de spoedeisende hulp van het UMC Utrecht (55%). In sommige gevallen werd de medische zorg door een ander CSG (5%), de huisarts (7%) of de GGD (3%) geboden. Medische zorg kan worden afgewezen door het slachtoffer of kan niet geïndiceerd zijn (bijvoorbeeld in geval van een aanranding). De geboden medische zorg bestond uit het verzorgen van (genitaal) letsel en het voorkomen van ongewenste zwangerschappen (22%) en uitvoeren van SOA-diagnostiek danwel (preventief) behandelen SOA's zoals chlamydia , gonorrhoe, tetanus, Hepatitis-B en/of HIV.

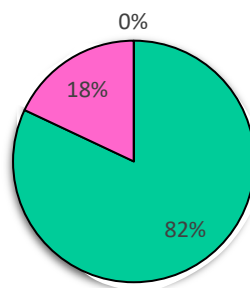
In 17% van het totaal aantal acute meldingen was er sprake van zorg aan een minderjarig slachtoffer, waarbij een kinderarts van de afdeling sociale pediatrie van het Wilhelmina Kinderziekenhuis betrokken werd tijdens de acute medische zorg. In 3% was een gynaecoloog betrokken tijdens de acute medische zorg en bij 89 slachtoffers is een infectioloog betrokken geweest (dit laatste zowel bij minderjarige als meerderjarige slachtoffers).

Gebruik medische zorg in acute fase

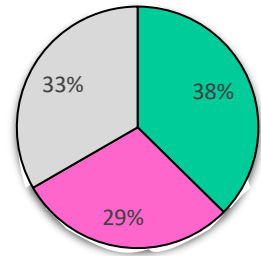
■ Ja ■ Nee ■ Onbekend

Toestemming contact casemanager

■ Ja ■ Nee ■ Onbekend

Verwijzing psychologische hulp na casemanagement

■ Ja ■ Nee ■ Onbekend

Psychologische zorg

Het casemanagement kan worden ingezet zodra een slachtoffer contact opneemt met het CSG of na het bezoek aan de spoedeisende hulp. Onder casemanagement valt het coördineren van de zorg aan het slachtoffer en zijn/haar omgeving, alsook de uitvoering van het watchful waiting protocol. Gedurende het casemanagement worden de acute stressreacties gemonitord, is er aandacht voor de risico- en beschermfactoren, en wordt psycho-educatie over posttraumatische stress klachten geboden. Een volledig casemanagement betreft minimaal 3 contactmomenten binnen één maand.

In de meeste gevallen (82%) gaf het slachtoffer en/of de ouder toestemming voor de casemanager om contact op te nemen. Na het eerste contactmoment is met 70% van de slachtoffers het casemanagement gestart.

Uiteindelijk heeft 48% slachtoffers gebruik gemaakt van het volledige casemanagement-aanbod. Verschillende redenen lagen ten grondslag aan het afwijzen of eerder afbreken van het casemanagement:

- 1) het slachtoffer was reeds elders in zorg (10%),
- 2) het slachtoffer wilde liever zelf contact opnemen indien nodig (8%),
- 3) het slachtoffer nam liever zelf contact op (10%),
- 4) reden onbekend (10%).

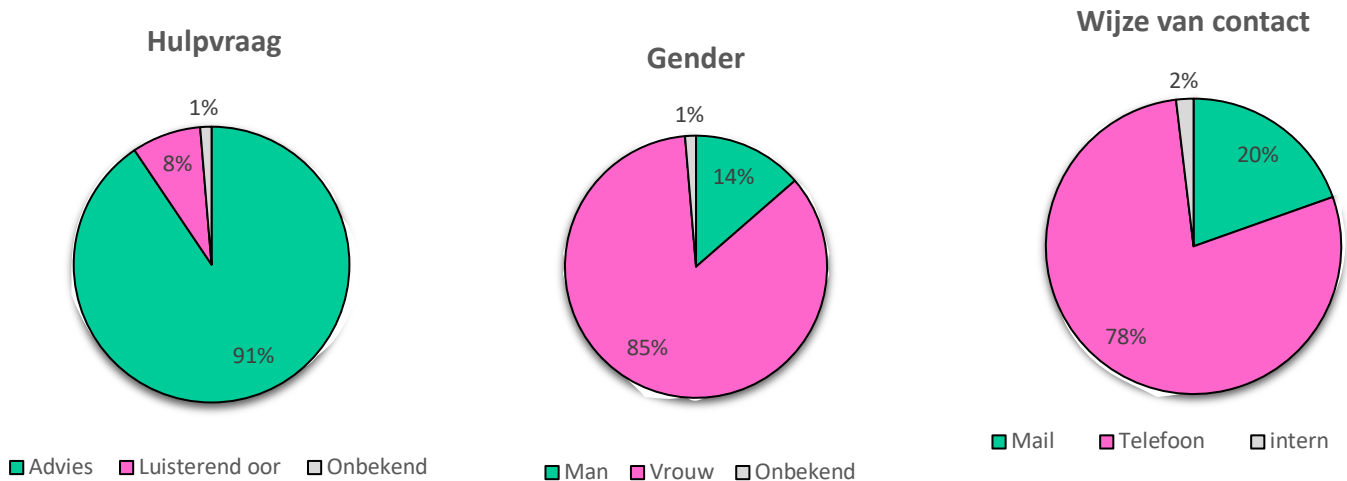
40% van de slachtoffers gaf aan geen interesse te hebben in het casemanagement-aanbod. Met 8% heeft de casemanager geen contact meer kunnen krijgen na de eerste acute zorg.

Bij 38% van de slachtoffers werd tijdens of direct na het casemanagement verdere hulpverlening ingezet middels een reeds aanwezige of nieuwe hulpverlener. Bij 25% van alle 188 kortgeleden slachtoffers betrof dit gerichte traumabehandeling. Er zijn geen gegevens bekend over inzet van hulpverlening na het einde van contact met het CSG.

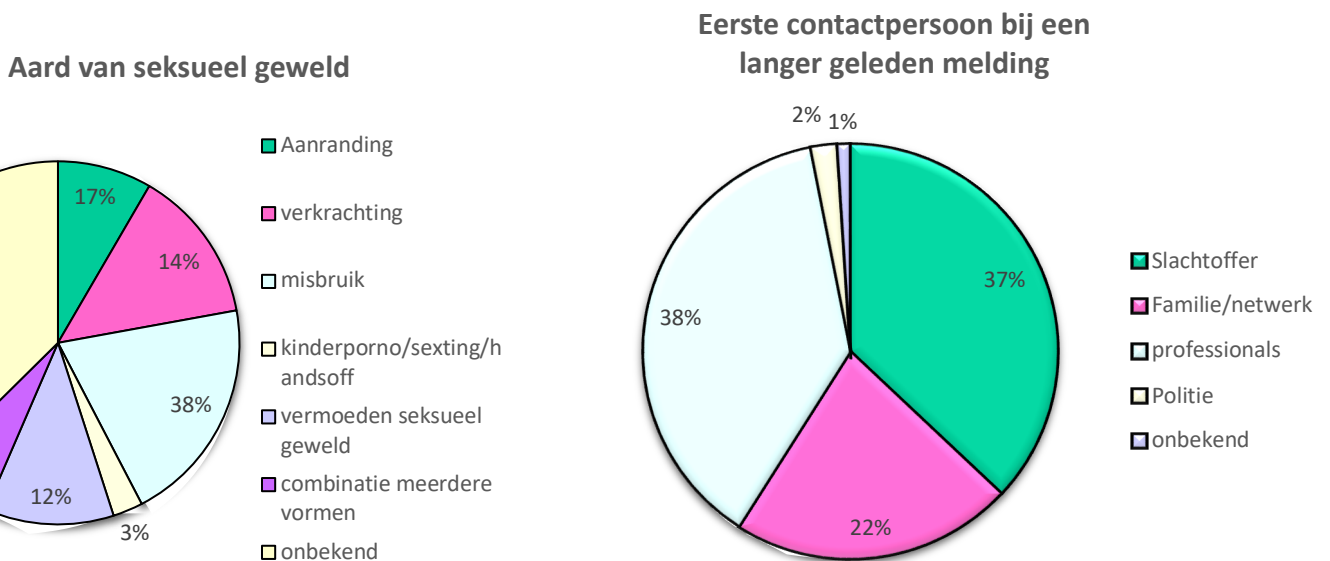
4.3 Cijfers langer geleden meldingen (n=528)

Hieronder zijn de gegevens in kaart gebracht van de 528 langer geleden meldingen, uitgewerkt in verschillende grafieken en tabellen. Het betreft de demografische gegevens, gegevens over het contact en de hulpvraag, en over het soort seksueel geweld. Gender is ook hier verdeeld tussen man en vrouw, omdat ieder slachtoffer dat zich in 2023 meldde bij CSG Utrecht, aangaf zich te identificeren als man of vrouw.

Hieruit valt op te maken dat het in de meeste gevallen een adviesvraag betrof die aan de casemanager werd gesteld. Het contact was overwegend telefonisch en in de meeste gevallen werd er contact opgenomen door een vrouwelijke meldster.

De eerste contactpersoon was overwegend een slachtoffer zelf of een hulpvraag vanuit professionals. Opvallend is dat de aard van het seksueel geweld in veel gevallen onbekend is. Dit valt te verklaren gezien dat wanneer het seksueel geweld langer geleden heeft plaatsgevonden, de specifieke aard van het seksueel geweld niet wordt uitgevraagd of gerapporteerd door de casemanager.

5. Financiering

De kosten voor de medische zorg en GGZ-behandeling worden vergoed uit het DOT/DBC-systeem. De inzet van de politie inclusief het forensisch-medisch onderzoek is de budgettaire verantwoordelijkheid van het ministerie van Veiligheid & Justitie. Kosten die niet gedekt worden door reguliere financieringsstromen, zijn de aansturing van partners binnen het convenant door een coördinator, de zorg geboden op dag 0 op de Spoedeisende Hulp (SEH) en de coördinatie inzet in de acute fase door de (forensisch) verpleegkundige op de SEH, het casemanagement inclusief het eerder besproken belangrijke watchful waiting, de PR&Communicatie, de opleidings- en bijscholingskosten, en het beheren van de database. Voor de financiering van deze kosten is voor in 2023 vanuit de centrumgemeenten Utrecht en Amersfoort €379.378 beschikbaar gesteld voor het CSG Utrecht. Daarnaast heeft het CSG Utrecht in totaal €51.768 toegevoegd aan de egaliseringsreserve afkomstig uit de begroting 2021 en niet bestede subsidie uit 2022. Hiervan is €43.938 in 2023 besteed aan de verbouwing van de CSG kamer op de SEH.

Omdat het aantal acute slachtoffers blijft toenemen, zal in de toekomst naar verwachting meer uren nodig zijn om de kwaliteit van zorg optimaal te kunnen blijven coördineren en aanbieden aan de slachtoffers van het CSG Utrecht. Hierbij is het belangrijkste uitgangspunt dat het CSG Utrecht de juiste (na)zorg kan blijven leveren volgens de landelijke kwaliteitscriteria en –doeleinden.

6. Belangrijkste ontwikkelingen in 2023

6.1 Landelijke visitatierondes Centra Seksueel Geweld

Op 6 april 2023 heeft de eerste visitatieronde plaatsgevonden bij het CSG Utrecht, uitgevoerd door het Landelijk Centrum Seksueel Geweld. Het visitatieplan werd in 2022 hiervoor opgesteld. De laatste jaren heeft er een enorme groei plaatsgevonden in het aantal slachtoffers dat is geholpen door het CSG. Het past in het professionaliseringsproces van het CSG en de groeicurve van de organisatie om de geleverde kwaliteit van de zorg, de 24/7 bereikbare netwerksamenwerking, op basis van de vastgestelde kwaliteitscriteria, nader te onderzoeken. Naast de landelijke kwaliteitscriteria zijn aspecten als de kwaliteit van tevredenheid over de multidisciplinaire samenwerking, de kwaliteit van dossier opbouw, een aantal kerncijfers en deskundigheidsbevordering punten van beoordeling. De visitatie heeft zowel een kwaliteit bevorderend als toetsend karakter met als eindresultaat een SMART geformuleerd verbeterplan dat lokaal per CSG locatie wordt uitgevoerd. De visitatie is een cyclisch proces dat elke 3 jaar herhaald wordt.

6.2 Opening van de CSG onderzoekskamer

In 2022 is het CSG Utrecht in samenwerking met het UMC Utrecht begonnen aan de verbouwing van de nieuwe CSG onderzoekskamer. Waar de eerdere kamer op de Spoedeisende Hulp (SEH) gelokaliseerd was, was er de mogelijkheid ontstaan om twee CSG kamers grenzend aan elkaar met een verbindingsdeur, te realiseren net buiten de SEH.

De nieuwe kamers zijn ontworpen in huiskamerstijl om onze slachtoffers en hun begeleiders een zo kalm en rustig mogelijke omgeving te bieden. De onderzoekskamer is grenzend aan de besprekkamer waar de verschillende disciplines het voor- en na overleg houden. De nieuwe CSG kamers voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen, zowel op medisch als forensisch gebied.

De bouw van de twee nieuwe CSG kamers is mogelijk gemaakt door financiële middelen vanuit het UMC Utrecht, onze centrum gemeenten Utrecht en Amersfoort, en een donatie van de Stichting RAGweek Utrecht.

Op 6 april 2023 zijn de nieuwe CSG-kamers feestelijk geopend en een maand later werden ze operationeel.

In 2024 zal er nog een wachtkamer gerealiseerd worden, gelegen naast de CSG-kamers. In deze wachtkamer kunnen vertrouwenspersonen en begeleiders van het slachtoffer plaatsnemen en toch dichtbij het slachtoffer zijn.

Een deel van de inrichting van de CSG onderzoekskamers; de onderzoeksstoel en ‘wachtruimte’

6.3 Werkbezoeken

In 2023 zijn er een aantal werkbezoeken geweest bij het CSG Utrecht om het Centrum Seksueel Geweld en onze werkwijze te leren kennen, waarbij de genodigden meegenomen werden in onze multidisciplinaire hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld. O.a. de Regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld Mariëtte Hamer, hebben wij mogen verwelkomen.

6.4 PR en communicatie in de regio Utrecht

We weten dat slachtoffers van seksueel geweld vaak niet naar buiten durven treden over hun ervaringen, onder andere vanwege gevoelens van schaamte of schuld. Het is daarom belangrijk dat slachtoffers hierover goede en betrouwbare informatie kunnen vinden, dat zij weten waar ze terecht kunnen na seksueel misbruik, en dat zij worden ondersteund bij het nemen van deze stap. Daarvoor is het belangrijk de naamsbekendheid van het CSG te vergroten. De PR- en communicatiestrategie is voornamelijk daarop gericht. Twee keer per jaar organiseert het LCSG in samenwerking met het communicatiebureau Itch een landelijk communicatie-overleg met de zestien regio's, waarbij CSG Utrecht een actieve rol inneemt. Hierin worden terugkoppeling van de PR en media-uitingen gedaan, jaarplannen besproken en wisselen regionale communicatiemedewerkers van de CSG's informatie uit over de PR-acties in hun regio en wordt geïnventariseerd welke samenwerkingen mogelijk zijn.

Queer campagne

Gezien uit onderzoek blijkt dat seksueel geweld vaker voorkomt bij queer personen. En dat hulp zoeken na een nare seksuele ervaring extra lastig kan zijn, werd er samen met enkele andere regionale CSG's een vernieuwde LHBTQ+ folder ontwikkeld. Daarnaast is er tijdens de periode van de CanalPride in Utrecht en tijdens de eerste editie van Utrecht Queer Culture Festival (UQCF) online campagne gevoerd via mediakanalen van META (waaronder Instagram en Facebook).

Er is nieuw foldermateriaal, posters en stickers ontwikkeld die onder andere zijn verspreid bij verschillende horeca-gelegenheden in de stad. Zo zijn er gesprekken geweest met de grotere poppodia als Tivoli Vredenburg en de EKKO, maar ook kleinere ondernemingen waaronder Café Kalff en de Bodytalk. Tijdens UQCF werd een voorlichtingsavond georganiseerd door het CSG. Het thema was informatie bieden aan de queer community om bij te dragen aan verlagen van de drempel voor de queer community om hulp te zoeken na seksueel geweld.

Studenten campagnes

Bij de start van het academisch studentenjaar 2022-2023 stonden verschillende advertenties in de in studentenagenda, -plattegrond en -magazine.

De (online) campagne gericht op de studentenpopulatie. Deze is zowel landelijk als regionaal uitgerold, waarbij het CSG Utrecht een actieve rol heeft gehad in de ontwikkeling ervan. De landelijke toolkit is gebaseerd op de toolkit die CSG Utrecht in 2021/2022 had ontwikkeld voor de studentenpopulatie in de regio Utrecht. De informatie werd regionaal verspreid via Instagram en landelijk via TikTok onder jongeren tussen 16-24 jaar oud. Contactpersonen binnen onderwijsinstellingen, studie- en studentenverenigingen ontvingen een nieuwsbrief met de landingspagina waarop een toolkit en informatie over het CSG te vinden is: www.centrumseksueelgeweld.nl/studenten

6.5 Interne en externe scholing

In 2023 heeft het CSG Utrecht net als in andere jaren, verspreid over het jaar diverse presentaties en voorlichtingsbijeenkomsten gehouden, om het thema seksueel geweld onder de aandacht te brengen. Dit met de daaraan verbonden noodzakelijke zorg gecentreerd in de centra seksueel geweld, met speciale aandacht voor het CSG Utrecht. Zo gaven we onder andere voorlichting bij:

- Dokters van de wereld x 2
- 't Hooge Landt
- UIT week
- Universiteit Utrecht psychologie
- MBO Utrecht
- LVAK
- Utrecht Queer Culture Festival
- UMC Utrecht academy verpleegkundigen x 2

Ook intern heeft het CSG Utrecht bijgedragen aan het voorlichten en trainen van diverse beroepsgroepen binnen het UMC Utrecht, zoals de Voorzorgverpleegkundigen, SEH medewerkers en artsen van Medtzorg.

In februari 2023 heeft het CSG Utrecht samen met diverse samenwerkingspartners deelgenomen aan het jaarlijkse congres van het Landelijk Expertisecentrum Kindermishandeling (LECK-congres). Daarnaast is er op individueel niveau de mogelijkheid geweest, net als andere jaren, om een training/cursus te volgen om de kennis en deskundigheid te borgen, die nodig is om de beste zorg aan onze doelgroep te kunnen blijven aanbieden.

6.6 Media

Vanuit het Landelijk Centrum Seksueel Geweld is er sprake van veelvuldig media contact. Voor een volledig en uitgebreid overzicht hiervan wordt verwezen naar bijlage 1 van het Landelijk CSG Jaarverslag 2023:

<https://centrumseksueelgeweld.nl/wp-content/uploads/2024/06/Jaarverslag-Centrum-Seksueel-Geweld-2023.pdf>

7. Contact CSG Utrecht

Contactpersonen

Ingeborg Stratenus-Blase, Kristina Bjart, Lisa van Osch

Contactgegevens

Telefoon: 088-7555 588

E-mail: utrecht@centrumseksueelgeweld.nl

Website: www.centrumseksueelgeweld.nl/csg-utrecht/

8. Literatuur

- Op de website van het CSG Landelijk is veel informatie te vinden over (de gevolgen van) seksueel geweld. De website wordt voortdurend aangevuld met nieuwe meest recente informatie, literatuur, artikelen en vlogs.
Website: www.centrumseksueelgeweld.nl
- Op dezelfde website is er een link naar de subpagina ontwikkeld voor mannen en jongens die slachtoffer zijn van seksueel geweld: <https://centrumseksueelgeweld.nl/mannen/>.

Voor deze doelgroep is ook een factsheet te vinden via de link.

- De landelijke 0800-0188 campagne is te vinden via <https://centrumseksueelgeweld.nl/0800-0188/>